

Warszawa, dnia 2 marca 2010 r.

Krajowa Rada Komornicza

KRK/III/477/10

Szanowny Pan

Piotr Zientarski

Przewodniczący Senackiej

Komisji Ustawodawczej

ul. Wiejska 6

00-902 Warszawa

W związku z pismem Pana Przewodniczącego z dnia 18 lutego 2010 r. (BSP/KU-034/269-2/731/11/10) dotyczące projektu nowelizacji ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r., Nr 167, poz. 1191 ze zm., dalej: ukse) w zakresie przepisów o wynagrodzeniu zastępcy (druk 731), w imieniu Krajowej Rady Komorniczej przedstawiam propozycje w zakresie sposobu uregulowania wskazanej wyżej kwestii.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że przyczyną podjęcia inicjatywy ustawodawczej jest orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 czerwca 2009 r. (SK 5/09) stwierdzającego niezgodność z Konstytucją RP przepisu art. 63 ust. 5 ukse, w zakresie w jakim nie przyznaje zastępcy komornika – ustanowionemu w związku z odwołaniem albo śmiercią komornika – prawa do opłat egzekucyjnych prawomocnie przez niego ustalonych przed jego odwołaniem.

Nawiązując do treści pisma Krajowej Rady Komorniczej z dnia 30 grudnia 2009 r. (KRK/III/2617/09) należy ponownie wskazać, że konieczne jest gruntowne uregulowanie instytucji zastępstwa komornika, tak w zakresie podstaw ustanawiania

zastępstwa, rozróżnienia skutków zastępstwa i zakresu uprawnień zastępcy w zależności od przyczyny jego ustanowienia (zastępca działającego komornika i zastępca zmarłego lub odwołanego komornika), jak również zasad ustalania wynagrodzenia (dochodu) zastępcy.

Obecna regulacja art. 63 ust. 5 ukse stanowi, że **komornikowi odwołanemu oraz spadkobiercom zmarłego komornika** należą się opłaty prawomocnie ustalone przed odwołaniem lub śmiercią. Wyraźne brzmienie przepisu wskazuje zatem, że regulacja ta dotyczy wyłącznie komornika odwołanego lub zmarłego. W żaden sposób nie można zaś jej odnieść do komornika nie wykonującego czynności zawodowych **z powodu zawieszenia** go w czynnościach przez Ministra Sprawiedliwości (art. 15 i art. 74 ust. 3 ukse) lub przez Komisję Dyscyplinarną (art. 78 ust. 1 ukse). W takim stanie faktycznym zastosowanie mieć będzie przepis art. 63 ust. 1 ukse, zgodnie z którym zastępca komornika pobiera 25 % dochodu zastępowanego komornika w pierwszym miesiącu sprawowania zastępstwa, a w następnych miesiącach - 50 % tego dochodu (o ile nie umówiono się inaczej). Jeżeli przyczyną zastępstwa jest zawieszenie komornika w czynnościach, zastępcy komornika należy się do czasu ustania zawieszenia komornika w czynnościach dochód określony w art. 63 ust. 1 ukse, nie dłużej jednak niż przez okres jednego roku. Po upływie jednego roku od dnia zawieszenia komornika w czynnościach zastępca komornika pobiera 100 % dochodu zastępowanego komornika (art. 63 ust. 2 ukse).

W występujących w praktyce przypadkach zawieszenia komornika w czynnościach trwających nawet wiele lat, zastępca zawieszzonego komornika pobierać będzie zatem 100% dochodu zastępowanego komornika, a więc w takiej samej wysokości jak zastępca zmarłego lub odwołanego komornika (art. 63 ust. 3 ukse). W zakresie prawa do opłat ustawa nie czyni zatem rozróżnienia pomiędzy sytuacją prawną zastępcy komornika zmarłego lub odwołanego a zastępcy komornika zawieszzonego (po upływie roku od zawieszenia).

Tymczasem regulacja art. 63 ust. 5 ukse dotyczy wyłącznie kwestii prawa komornika odwołanego oraz spadkobierców zmarłego komornika do opłat

prawomocnie ustalonych przed odwołaniem lub śmiercią. Brak regulacji odnoszącej się we wskazanym zakresie w odniesieniu do zastępcy komornika zostało uznane, o czym była mowa wyżej, za niezgodne z Konstytucją.

Z tych względów Krajowa Rada Komornicza proponuje przyjęcie następujących rozwiązań w zakresie wynagrodzenia zastępcy.

Przede wszystkim należy dokonać zmiany tytułu Rozdziału 8 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Obecnie przepis ten wskazuje, że dotyczy „Dochodu zastępcy komornika”. Prawidłowo rozdział ten wienien stanowić o „Wynagrodzeniu zastępcy komornika”. Pojęcie dochodu komornika zostało zbudowane przy wykorzystaniu dwóch pojęć: pojęcia przychodu i pojęcia kosztu. Przychodem jest kwota pobranych i ściągniętych w danym miesiącu opłat egzekucyjnych. W odniesieniu do zastępcy komornika nie winno się operować pojęciem dochodu (jako różnicy przychodu i kosztów jego uzyskania), a wyłącznie pojęciem wynagrodzenia za sprawowanie zastępstwa innego komornika.

Nadto, określając zasady wynagradzania zastępcy należy mieć na uwadze zmiany wprowadzone do ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, dokonane ustawą z dnia 12 lutego 2010 r. Przepisy te przewidują możliwość „miarkowania” opłat przez sąd, co może mieć istotny wpływ na wysokość dochodu będącego podsatwą ustalania wynagrodzenia zastępcy.

Poszczególne przepisy rozdziału 8 ustawy winny otrzymać następujące brzmienie:

„Art.63.1. Zastępcy komornika przysługuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości określonej w niniejszym rozdziale chyba, że umowa pomiędzy komornikiem a zastępcą komornika stanowi inaczej,

2. Podstawą obliczenia miesięcznego wynagrodzenia zastępcy komornika jest dochód komornika, stanowiący przychód osiągnięty w danym miesiącu, pomniejszony o koszty jego uzyskania,

3. Przychodem, o którym mowa w ust. 2 są kwoty pobranych i ściągniętych w danym miesiącu opłat egzekucyjnych osiągniętych w związku z działalnością prowadzoną przez zastępcę komornika,

4. Kosztami uzyskania przychodu, o którym mowa w ust. 2 są poniesione w danym miesiącu koszty działalności komornika oraz miesięczna wartość amortyzacji środków trwałych znajdujących się w kancelarii. Jeżeli zastępcy komornika przysługuje prawo do pobrania tytułem wynagrodzenia całego dochodu, koszty uzyskania przychodu powiększa się o kwoty należnych za dany miesiąc składek określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.) oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027), z tytułu ubezpieczenia komornika zastępowanego,

Art.63a.1. Zastępca komornika, o którym mowa w art. 26, pobiera 25% dochodu zastępowanego komornika w pierwszym miesiącu sprawowania zastępstwa, a w następnych miesiącach - 50% tego dochodu,

2. Jeżeli przyczyną zastępstwa jest zawieszenie komornika w czynnościach, do czasu ustania zawieszenia komornika w czynnościach zastępcy komornika należy się dochód określony w ust. 1, nie dłużej jednak niż przez okres jednego roku. Po upływie jednego roku od dnia zawieszenia komornika w czynnościach zastępca komornika pobiera cały dochód zastępowanego komornika, pomniejszony o kwotę stanowiącą równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę,

3. Zastępcy komornika ustanowionemu w związku z odwołaniem albo śmiercią komornika należy się, z zastrzeżeniem ust. 4, cały dochód,

4. Komornikowi odwołanemu, odwołanemu zastępcy komornika oraz spadkobiercom zmarłego komornika (zastępcy) należą się opłaty prawomocnie ustalone przed odwołaniem lub śmiercią.

Art. 63b.1. Jeżeli po pobraniu przez zastępcę komornika opłaty, jej wysokość uległa zmianie, obowiązek zwrotu pobranej nienależnie kwoty ciąży na zastępcy,

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do spadkobiercy zmarłego komornika (zastępcy)”.
”

Krajowa Rada Komornicza zwraca się z uprzejmą prośbą o rozważenie zasadności wykorzystania powyższych propozycji.

Z poważaniem

PREZES
Krajowej Rady Komorniczej

Andrzej Kulągowski